

VII. Odjel za međunarodna i komparativna edukacijska istraživanja

1. Istraživanje integracijskih procesa u Europi s posebnim osvrtom na uklapanje školskih sustava u te nove trendove.
2. Proučavanje osnovnih tendencija u politikama obrazovanja što ih provode najrazvijenije zemlje.
3. Istraživanje promjena u edukativnim sustavima i preobrazbe obrazovanja za 21. stoljeće.
4. Uspostavljanje grupnih i osobnih kontakata sa sličnim ustanovama u svijetu (suradivanjem, objavljivanjem radova i razmjenjivanjem publikacija, učlanjivanjem u međunarodne edukacijske asocijacije i dr.).

HAOZ

ULOGA KATOLIČKE CRKVE U RAZVOJU HRVATSKOG ŠKOLSTVA

Hrvatska akademija odgojnih znanosti - u suradnji s Katoličkim bogoslovnim fakultetom, Filozofskim fakultetom, Katehetskom salezijanskim centrom i Hrvatskim školskim muzejom, a pod pokroviteljstvom Ministarstva kulture i prosvjete Republike Hrvatske - organizirala je 17. i 18. prosinca 1992. u Zagrebu interdisciplinarni simpozij *Uloga katoličke crkve u razvoju hrvatskog školstva*.

Simpozij je održan u povodu 1140. obljetnice postojanja hrvatskog institucionalnog vjerskog i svjetovnog odgoja. Priređivanjem skupa organizatori su željeli, sukladno sadašnjoj sveopćoj duhovnoj obnovi u Hrvata, sagledati i valorizirati prinos Crkve razvitku hrvatskoga školstva. Sudionike skupa pozdravili su nadbiskup zagrebački dr. Franjo Kuharić, pomoćnik ministra kulture i prosvjete Republike Hrvatske dr. Ivo Zalar, dekan Filozofskog fakulteta - Pedagoške znanosti dr. Boris Kalin i predsjednik Hrvatske akademije odgojnih znanosti dr. Nedjeljko Kujundžić.

Dvadesetak znanstvenika i proučavatelja, pretežno iz redova Crkve, prezentirali su rezultate svojih istraživanja segmenata hrvatskoga školstva od najstarijih vremena do naših dana. Osvijetljeni su prinosi crkvenih redova (benediktinaca, dominikanaca, franjevac, pavlina, isusovaca, salezijanaca i ženskih crkvenih redova) razvitku hrvatskoga školstva i prosvjete, te odnos svjetovne školske politike i pedagoške prakse prema vjerskim sadržajima. U referatima i raspravi otvorena su brojna pitanja: naznačena su nedovoljno istražena područja i upozoreno je na potrebu suvremene znanstvene prosudbe i revizije nekih teza iz korpusa naslijeđene pedagoške historiografije.

Sažeci izlaganja na simpoziju objavljeni su u posebnom prilogu Školskih novina (br.1-2 /1993.), a cjelovito će biti objavljeni u zasebnoj publikaciji.

I. V.

IZLOŽBE U HRVATSKOME ŠKOLSKOM MUZEJU

Hrvatski velikani (7. - 31. 5. 1991.). Ovom izložbom *Hrvatski školski muzej* i *Školske novine* započeli su projektom koji ima nadasve odgojnu težnju. Riječ je o izložbenom predstavljanju mape *Hrvatski velikani I.*, s trideset reprodukcija portreta zaslužnih Hrvata koja je izrađena prema *Albumu zaslužnih Hrvata 19. stoljeća (sto i pedeset životopisa, slika i vlastoručnih podpisa)* sastavljača Milana Grlovića. Album je objavljen u Zagrebu, u Matićevom litografskom zavodu, 1898.-1900. Zamisao je projekta da se reprodukcije portreta ponude školama. Inicijativu je podržalo i Ministarstvo kulture i prosvjete, kako bi po školskim zbornicama i učionicama, umjesto prijašnjih portreta politike kulta ličnosti, zaživjeli hrvatski velikani, primjerice: u krapinskoj školi - Ljudevit Gaj; u Novom Vinodolskom - Ivan, Antun ili Matija Mažuranić; u Rijeci - Ivan Zajc itd. Dakako, iako prvenstveno namijenjena školama, mapa je u prodaji za sve zainteresirane te se portreti, uz mogućnost kupnje kompleta, prodaju i pojedinačno.

Mapom *Hrvatski velikani* nakladnici su začeli projekt koji će zasigurno imati i svoj nastavak ne samo zbog svojega neprijepornog kulturnoga i domoljubnog značaja već i zbog prosvjetiteljske dimenzije, u pozitivnom smislu te riječi, jer nam se vrlo često dešava da, unatoč poznavanju djela nekog velikana, ne znamo kako je dotični izgledao što počesto nije naš vlastiti, već propust onih (povjesničara, biografa, kritičara i sl.) koji su nam omogućili spoznaju o slavnim sinovima domovine.

Bilo jednom ... : švedske knjige za djecu (25. 4. - 15. 5. 1991.). Švedska putujuća izložba pružila je podroban uvid u to kako Šveđani shvaćaju dječju psihi, pa prema tome i dječju knjigu. Nestor švedske dječje knjige Lennart Hellsing svojedobno je o tome rekao: »Sva poučna umjetnost loša je umjetnost, a sva je dobra umjetnost poučna«. Drugim riječima, unutar svekolike književnosti i dječja književnost kao njezin integralan, ravnopravan poetičko-estetski dio, mora istovremeno odgojno zvučati i posjedovati umjetničku vrijednost.

U ozračju ove prosudbe mogli smo vidjeti kako u svim izloženim knjigama pored tekstopisaca ništa manju ulogu ne igraju ilustratori. Dapače, izložbeni koncept i design autora Jonasa Lindkvista pravi su blagdan za oko, pružajući posjetitelju pregršt divnih ilustracija, od potpuno realističkih prizora kao što je kreativni nered dječje sobe, preko swedenborgovskog misticizma švedskog pejzaža i čudesne prirode, do onih fantastičnih slika dječje mašte u pustolovinama Nilsa Holgerssona i Pipi Duge Čarape.

Vjerojatno najveća vrijednost izložbe, pored već spomenutih, leži u nastojanju da se autori autentično približe dječjem svijetu, a ne da djeci pokušaju nametnuti odraslo viđenje njihova svijeta.

Papir, boje, kist i - rat (18. 3. - 9. 4. 1992.). Ova se izložba žanrovski uklopila u nekolicinu sličnih: »Moj tata hrvatski vojnik« (Umjetnički paviljon), »Radost slobode hrvatske domovine« (Muzej Mimara) koje su mahom nastale kao dječja impresija na domovinski rat i rađanje samostalne hrvatske države. Treba reći da je izložba prikazala veliku raznolikost likovnih radova kako u originalnom pristupu temi tako i u prezentiranim likovnim tehnikama: temperi, flomasteru, tušu, olovci, linorezu, kaširanom papiru itd.